

Työsuojelun EU-tiedote 1/2022

Työ- ja tasa-arvo-osasto 11.3.2022

Sisältö

1	Yleistä	4
1.1	Ranskan puheenjohtajakausi	4
2	Vireillä olevat lainsäädäntö- ja muut hankkeet.....	5
2.1	Työterveyttä ja -turvallisuutta koskeva EU:n strategiakehys 2021-2027	5
2.2	Syöpädirektiivin päivittäminen	6
2.3	Komission ehdotus päätökseksi valtuuttaa jäsenvaltiot ratifioimaan ILO:n yleissopimus väkivallan ja häirinnän poistamisesta työelämässä	7
2.4	Koneita koskeva asetusehdotus.....	7
3	EU-lainsäädännön kansallinen täytäntöönpano.....	9
3.1	Direktiivi avoimista ja ennakoitavista työoloista.....	9
3.2	Tuotteiden markkinavalvonta-asetus.....	10
3.3	Maantiiliennepaketti.....	11
3.4	Laivasairaanhoidodirektiivi	12
4	Työsuojeluun liittyvät EU:n toimijat.....	13
4.1	Työterveyden ja työturvallisuuden neuvoo-antava komitea (ACSH)	13
4.2	Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (EU-OSHA)	14
4.3	Johtavien työsuojelutarkastajien komitea (SLIC)	15
5	Euroopan työviranomainen (ELA).....	16
5.1	Pimeän työn vastainen eurooppalainen foorumi	17

LUKIJALLE

Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajuus siirtyi Slovenialta Ranskalle 1.1.2022. Vuodesta 1958 EU:n jäsenenä toiminut maa on nyt puheenjohtajana jo 13. kertaa. Nykyisen puheenjohtajakauden motto on "relance, puissance, appartenance" eli "elpyminen, voima, yhteenkuuluvuus". Ranska painottaa kaudellaan siis taloudellista elpymistä, eurooppalaista suvereniteettia ja strategista itsenäisyyttä sekä eurooppalaista yhteenkuuluvuuden tunnetta ja yhteisiä arvoja.

Ranskan puheenjohtajakaudella tärkeitä teemoja ovat:

- Digitaalinen ala: tavoitteena on digitaalisten alustojen sääntely ja vastuuvollisuus sekä vihapuheen kieltäminen digitaalisia palveluja ja markkinoita koskevan lainsäädännön avulla;
- Vihreä siirtymä: prioriteettina on tuontituotteiden hiilen hinnoittelu EU:n rajoilla (hiilirajamekanismi) tavoitteena taloudellinen ja ekologinen tehokkuus;
- Sosiaalipolitiikka: etusijalla on vähimmäispalkkaa koskevan EU-lainsäädännön laatiminen.

Tähän ajankohtaistiedotteeseen on koottu Euroopan unionissa vireillä olevat työsuojeluun liittyvät lainsäädäntöasiat sekä kuvaukset työsuojelualan EU:n toimijoista. Työsuojeluun liittyvät sosiaali- ja terveysministeriön vastuulla olevat kansalliset lainsäädäntö- ja muut hankkeet esitetään erillisessä Työsuojelun säädösvalmistelun seuranta-tiedotteessa. Tiedotteita päivitetään noin kaksi kertaa vuodessa.

Leena Alanko
Suunnittelija
Sosiaali- ja terveysministeriö, Työ- ja tasa-arvo-osasto
sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
puhelin: 02951 63567

1 Yleistä

1.1 Ranskan puheenjohtajakausi

Painopisteinä Ranskan puheenjohtajakaudella ovat Euroopan suvereniteetin lisääminen, uuden eurooppalaisen kasvumallin edistäminen ja sen myötä taloudellinen elpyminen sekä humanimpi Eurooppa. EU:n lainsäädäntötyössä Ranska keskittyy digitalisaatioon, vihreään siirtymään ja sosiaalipolitiikkaan. Yleisten asioiden neuvostossa painottuvat Ranskan puheenjohtajakaudella erityisesti Covid19-koordinaatio, EU:n kriisivalmiuden ja resilienssin parantaminen, eurooppalaisen demokratian vahvistaminen sekä oikeusvaltioasiat.

Ranska on tavoitellut EU:lle aktiivista teollisuuspolitiikkaa, jossa valtiolla olisi iso rooli esimerkiksi tukien maksajana. Taustalla on ajatus, että EU:n vahvat sisämarkkinat ja toimiva kauppapolitiikka eivät enää riitä globaalissa kilpailussa pärjäämiseen, vaan niiden lisäksi tarvitaan muita keinoja jäsenvaltioilta. Asiantuntija-arvioiden mukaan Ranskan näkemys on saanut viime aikoina aiempaa enemmän kannatusta johtuen muun muassa markkinaliberaalia linjaa puolustaneen Britannian EU-erosta. Ranska järjestää maaliskuussa ylimääräisen, talouskysymyksiin keskittyvän huippukokouksen.

Tärkeimmät ajankohtaiset asiat EU:ssa ovat Venäjän aloittama sota Ukrainaa vastaan sekä laajemminkin unionin turvallisuus- ja puolustuspolitiikka.

Pitkittänyt koronapandemia luo edelleen haasteita. Ihmisten, palveluiden ja tavaroiden vapaata liikkuvuutta pyritään palauttamaan vaarantamatta terveysturvallisuutta. Ranskassa huhtikuussa pidettävät presidentinvaalit tuovat oman lisämausteensa puheenjohtajakaudelle.

Linkit:

- [Ranskan puheenjohtajakauden verkkosivut](#)
- [Ranskan puheenjohtajakauden ohjelma](#)
- [Alustava kokousaikataulu Ranskan puheenjohtajakaudella](#)

2 Vireillä olevat lainsäädäntö- ja muut hankkeet

2.1 Työterveyttä ja -turvallisuutta koskeva EU:n strategiakehys 2021-2027

Komissio julkaisi 28.6.2021 työterveyttä ja -turvallisuutta koskevan EU:n strategiakehysten 2021-2017. Koronapandemian myötä strategiakehys on erilainen aiempiin verrattuna. Covid-19 kriisin aikana työturvallisuuden ja -terveyden merkitys on entisestään korostunut. Komissio on sisällyttänyt strategiakehysten kolmanneksi avaintavoitteeksi valmiuden kohdata uusia uhkia. Muut avaintavoitteet liittyvät digitalisaatiosta, vihreästä siirtymästä ja väestörakenteen vanhenemisesta aiheutuvien työelämän muutosten hallintaan sekä työtaturmien ja ammattitautien ennaltaehkäisyyn.

Työmarkkinaosapuolten välisellä vuoropuhelulla on tärkeä merkitys strategian toimenpanossa. Lisäksi tarvitaan tutkimustietoa, EU-rahoitusta, parempaa lainsäädännön voimaansaattamista sekä tietoisuuden lisäämistä. Toimia on toteutettava sekä EU:n tasolla että kansallisella, alakohtaisella ja yritystasolla.

Strategian välitarkastus tehdään kehyskauden puolivälissä vuonna 2024. Siinä yhteydessä uusi komissio arvioi tarvittavat lisätoimet.

Strategiakehystä on käsitelty EU-jaostoissa ja työsuojeluneuvottelukunnassa. Eduskunnalle on toimitettu 2.9.2021 E-kirje (E96/2021) [perusmuistioineen](#). Eduskunnassa asiaa on käsitelty työelämä- ja tasa-arvovaliokunnassa.

Lisätietoja: Kristiina Mukala
sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
puhelin: 02951 63 325

2.2 Syöpädirektiivin päivittäminen

Komissio antoi 22.9.2020 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi työntekijöiden suojelemisesta syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville tekijöille tai perimän muutoksia aiheuttaville aineille altistumiseen työssä liittyviltä vaaroilta annetun direktiivin 2004/37/EY (jatkossa syöpädirektiivi) muuttamisesta. Tällä niin kutsutun syöpädirektiivin (2004/37/EY) neljännellä päivitysdirektiivillä annetaan sitovat raja-arvot nikkelille ja sen yhdisteille, bentseenille sekä akryliiniriilille. Asiaa käsiteltiin neuvoston sosiaalityöryhmän kokouksissa ja yleisnäkemyks hyväksyttiin Coreper I:ssä 25.10.2020. Komission direktiiviehdotukseen esitettiin vain vähäisiä muutoksia.

EU:n parlamentti hyväksyi kantansa 28.4.2021. Parlamentti ei tehnyt muutoksia komission direktiiviehdotuksessaan esittämiin sitoviin raja-arvoihin. Sen sijaan parlamentti esitti alkuperäiseen direktiiviehdotukseen lukuisia merkittäviä uusia lisäyksiä, joista keskeisin oli syöpädirektiivin soveltamisalan laajentaminen koskemaan lisääntymiselle vaarallisia aineita.

Trilogineuvottelut käynnistyivät toukokuussa 2021 ja olivat haastavat johtuen parlamentin tekemistä lukuisista muutosehdotuksista. Kuitenkin 15.12.2021 pidetyssä neljännessä trilogikokouksessa saavutettiin alustava sopu, jossa lisääntymiselle vaaralliset aineet sisällytetään syöpädirektiivin soveltamisalaan. Lisäksi sopu koskee muun muassa vaarallisia lääkkeitä, riskiperusteista lähestymistapaa raja-arvojen asettamisessa syöpävaarallisille aineille sekä kiteisen piidioksidin (kvartsipöly) raja-arvon päivittämistä.

Alustava sopu on nyt virallisesti hyväksyttävänä Euroopan parlamentissa ja neuvostossa. Euroopan parlamentti hyväksyi alustavan sovun mukaisen direktiivitekstin täysistunnossaan 17.2.2022. Neuvoston hyväksymisaikataulu on vielä auki.

Lisätietoja: Sirkku Saarikoski
sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
puhelin: 02951 63565

2.3 Komission ehdotus päätökseksi valtuuttaa jäsenvaltiot ratifioimaan ILO:n yleissopimus väkivallan ja häirinnän poistamisesta työelämässä

Komissio on antanut 22.1.2020 ehdotuksen (COM(2020) 24 final) jäsenvaltioiden valtuuttamisesta ratifioimaan väkivaltaa ja häirintää koskeva Kansainvälisen työjärjestön vuoden 2019 yleissopimus (nro 190). Yleissopimus hyväksyttiin ILO:n työkonferenssissa kesäkuussa 2019. Yleissopimus kuuluu EU:n ja jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan. Päätöksellä EU:n jäsenvaltiot valtuutettaisiin ratifioimaan yleissopimus siltä osin kuin se kuuluu EU:n toimivaltaan.

Komission ehdotusta käsiteltiin kolmessa sosiaalityöryhmän kokouksessa keväällä 2020. Asia oli esillä Coreperissa joulukuussa 2020, jolloin siitä pyydettiin neuvoston oikeuspalvelun kirjallinen lausunto. Lausunto annettiin tammikuussa 2022, ja se on esitelty sosiaalityöryhmän kokouksessa helmikuun alussa.

Lisätietoja: Hanna-Mari Pekuri
sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
puhelin: 02951 63459

2.4 Koneita koskeva asetusehdotus

Komissio on antanut 22.4.2021 ehdotuksen (COM(2021) 202 final) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi koneista. Asetusehdotuksella on tarkoitus korvata nykyinen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/42/EY koneista ja direktiivin 95/16/EY muuttamisesta (ns. konedirektiivi). Ehdotukseen liittyy komission vaikutustenarviointiraportti SWD(2021) 82 final sekä tiivistelmä vaikutustenarviointiraportista SWD(2021) 83 final.

Ehdotuksen käsittely alkoi neuvoston teknisen harmonisoinnin työryhmässä huhtikuun lopussa 2021. Käsittely aloitettiin ns. teemakohtaisella tarkastelulla, jonka aikana keskusteltiin ennalta valituista teemoista (mm. NLF-yhteensovitus, soveltamisala, uudet teknologiat, vaatimustenmukaisuuden arviointi) yleisellä tasolla. Teemakohtaisesta

käsittelystä siirryttiin heinäkuussa 2021 asetusehdotuksen artiklakohtaiseen tarkasteluun, jonka ensimmäinen tarkastelukierros saatiin päätökseen joulukuussa 2021. Asiaa on käsitelty helmikuun 2022 puoliväliin mennessä 18:ssa työryhmän kokouksessa. Tällä hetkellä menossa on puheenjohtajamaan laatimien kompromissiehdotusten käsittely. Teknisen harmonisoinnin työryhmän on tarkoitus kokoontua vielä 2-3 kertaa ennen maaliskuun puoliväliä, minkä jälkeen asian käsittely siirtyy Coreper-tasolle.

Lisätietoja: Katri Tytykoski
sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
puhelin: 02951 63665

3 EU-lainsäädännön kansallinen täytäntöönpano

3.1 Direktiivi avoimista ja ennakoitavista työoloista

Kesällä 2019 hyväksytty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi avoimista ja ennakoitavista työoloista Euroopan unionissa (ns. työehtodirektiivi) (EU)2019/1152 korvaa ns. todentamisdirektiivin (911/533/ETY). Lisäksi siinä säädetään uusia työolojen ennakoitavuutta ja turvaamista koskevia vaatimuksia etenkin epävarmoissa työsuhteissa työskentelevien osalta.

Direktiivin tarkoituksena on parantaa erityisesti epävarmemmissa työsuhteissa työskentelevien asemaa edistämällä turvatumia ja ennakoitavampia työehtoja. Säännökset koskevat muun muassa työnantajan velvollisuutta antaa työsuhdetta koskevia tietoja työntekijälle, koeaikaa, kilpailevan toiminnan kieltä sekä vaihtelevan työajan sopimuksia. Lisäksi direktiivissä on työntekijän oikeussuojaa koskevia säännöksiä. Direktiivin täytäntöönpano edellyttää muutoksia työlainsäädäntöön. Työsopimuslain noudattamisen valvonta kuuluu työsuojeluviranomaisen tehtäviin.

Direktiivi on pantava kansallisesti täytäntöön kolmen vuoden kuluttua voimaantulosta eli viimeistään 1.8.2022. Asian kansallisesta valmistelusta vastuussa oleva työ- ja elinkeinoministeriö asetti kolmikantaisen työryhmän (TEM117:00/2020) valmistelemaan lainsäädäntömuutoksia. Työryhmän mietintöön sisältyy luonnos hallituksen esitykseksi. Ehdotuksilla toteutettaisiin muutokset, joita direktiivi edellyttää. Lisäksi vahvistettaisiin hallitusohjelman mukaisesti työajan vakiintumista vaihtelevan työajan työsuopimuksissa (ns. nollatuntisopimukset). Muutoksia tehtäisiin muun muassa työsuopimuslakiin ja työaikalakiin. Hallituksen esitys on tarkoitettu tulemaan eduskunnalle viikolla 13/2022. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan elokuun alusta 2022.

STM:ssä lisätietoja: Arto Teronen ja Antti Janas
sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
puhelin: 02951 6001

3.2 Tuotteiden markkinavalvonta-asetus

Uusi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta (EU) 2019/1020 eli nk. markkinavalvonta-asetus tuli voimaan 15.7.2019 ja sitä alettiin soveltaa pääosin kesällä 2021. Asetuksella pyritään aiempaa paremmin varmistamaan, että EU:ssa myytävät tuotteet täyttävät niille asetetut vaatimukset. Asetus koskee useita tuotesektoreita, joita koskien on olemassa yhteistä EU-lainsäädäntöä.

Markkinavalvonta-asetuksen tavoitteena on vähentää vaatimustenvastaisten tuotteiden määrää sisämarkkinoilla, tehostaa markkinavalvontaa ja parantaa sisämarkkinoiden toimintaa. Tavoitteena on myös tasapuolisten kilpailuolosuhteiden luominen kaikille talouden toimijoille. Lisäksi asetuksella tehostetaan mm. valvontaviranomaisten välistä yhteistyötä.

Asian kansallinen valmisteluvastuu on kuulunut työ- ja elinkeinoministeriölle. Asetuksen johdosta aiheutui kuitenkin muutostarpeita myös työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annettuun lakiin sekä eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annettuun lakiin.

Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain muuttamisesta (920/2021) sekä laki eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain muuttamisesta (921/2021) tulivat voimaan 15.11.2021.

STM:ssä lisätietoja: Mari Leinonen ja Pirje Lankinen
sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
puhelin: 02951 63509 (Leinonen) ja 02951 63488 (Lankinen)

3.3 Maantieliikennepaketti

Euroopan komissio julkaisi 31.5.2017 ensimmäisen osan laajasta maantieliikennettä koskevasta paketista. EU-neuvostossa maantieliikenteen työryhmä on käsitellyt aloitteita kesästä 2017 lähtien. Neuvosto saavutti asiasta yleisnäkemyksen joulukuussa 2018 ja Euroopan parlamentti hyväksyi mietintönsä huhtikuussa 2019. Maantieliikennepaketin käsittely jatkui trilogineuvotteluin Suomen puheenjohtajuuskaudella syksyllä 2019. Neuvosto, parlamentti sekä komissio ovat päässeet alustavaan sopuun EU:n liikkuvuuspaketti I:n ehdotuksista joulukuussa 2019. Neuvosto vahvisti poliittisen yhteisymmärryksen helmikuussa 2020 ja Euroopan parlamentti antoi lopullisen hyväksynnän heinäkuussa 2020.

Uusilla säännöillä on tarkoitus varmistaa tasapaino niin, että kuljettajilla on paremmat työ- ja sosiaaliset olot ja liikenteenharjoittajilla vapaus tarjota palveluja rajojen yli. Ne myös edistävät liikenneturvallisuutta. Lisäksi ne selkeyttävät alan aiemmin epäselviä säännöksiä ja yhtenäistävät niiden soveltamisen eri jäsenmaissa. Uusilla säännöillä otetaan käyttöön kansainvälisiä kuljetuksia hoitavien kuljettajien lähettämistä koskevat erityissäännöt.

Pakettiin kuuluvat seuraavat säädökset: asetus maanteiden tavaraliikenteen markkinoille ja maanteiden tavarai- tai henkilöliikenteen harjoittajan ammattiin pääsystä, asetus kuljettajien enimmäistyöajasta ja vähimmäislepoajoista sekä ajopiirtureilla tapahtuvasta paikannuksesta sekä direktiivi valvontavaatimusten tarkistamisesta ja työntekijöiden lähettämiseen liittyvistä säännöistä.

Suomessa valtaosa ehdotuksista koskee liikenne- ja viestintäministeriön toimialaa, mutta mukana on myös säädöksiä, jotka koskevat työelämä- ja sosiaaliasioita (ns. ajo- ja lepoaika-asetus, ns. ajo- ja lepoaikojen valvontadirektiivi ja maantieliikenteen kuljettajille erityissäännökset työntekijöiden lähettämisestä). Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö osallistuu valmisteluun työsuojeluvalvonnan näkökulmasta.

Asian valmisteluvastuu kuuluu liikenne- ja viestintäministeriölle, joka on asettanut työryhmän valmistelemaan direktiivien kansallista täytäntöönpanoa. Työryhmän toimikausi on 21.10.2020 – 31.3.2022. Muutokset on saatettu kansallisesti voimaan 1.2.2022.

STM:ssä lisätietoja: Aino-Maija Alstela
sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
puhelin: 02951 63568

3.4 Laivasairaanhoitodirektiivi

Komission direktiivillä 2019/1834 on muutettu aluksilla tapahtuvaa sairaanhoitoa koskevan neuvoston direktiivin 92/29/ETY liitteitä II ja IV puhtaasti teknisten mukautusten osalta. Direktiivillä on saatettu ajan tasalle luettelo aluksilla vaadittavista lääkintätarvikkeista. Direktiivi on pantu täytäntöön sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella 811/2021, jolla muutettiin laiva-apteekista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (589/2015) liitteitä. Asetus tuli voimaan 15.11.2021.

Lisätietoja: Jenny Rintala
sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
puhelin: 02951 63421

4 Työsuojeluun liittyvät EU:n toimijat

4.1 Työterveyden ja työturvallisuuden neuvoo- antava komitea (ACSH)

Euroopan komission yhteydessä toimiva Työterveyden ja työturvallisuuden neuvoo-
antava komitea (*Advisory Committee on Safety and Health at Work, ACSH*) käsittelee
kolmikantaisesti työterveyteen ja työturvallisuuteen kuuluvia asioita.

Komitean tehtävänä on avustaa Euroopan komissiota työterveyteen ja työturvallisuuteen
liittyvien asioiden valmistelussa, täytäntöönpanossa sekä arvioinnissa. Komitea
asetettiin vastikään uudelle toimikaudelle 1.3.2022 – 28.2.2025. Suomen hallituksen
edustajajäsenenä komiteassa on osastopäällikkö Raimo Antila sosiaali- ja terveystoimi-
ministeriöstä ja varajäsenenä johtaja Liisa Hakala ja neuvotteleva virkamies Sirkku Saari-
koski.

Komitean alaisuudessa toimii direktiivien valmisteluun ja seurantaan sekä työsuojelun
eri osa-alueiden kehittämiseen liittyviä työryhmiä (tällä hetkellä kuusi työryhmää, työ-
ja tasa-arvo-osastolta edustus osassa työryhmiä).

Kolmikantainen ACSH koostuu kolmesta Interest Groupista IG (valtio GIG, työntekijät
WIG ja työnantajat EIG). IG:t kokoontuvat yleensä ennen ACSH:ia muodostamaan
omat näkökantansa käsiteltäviin asioihin, mutta ne voivat tarvittaessa kokoontua
myös muutoin. STM:n työ- ja tasa-arvo-osasto on edustettuna GIG:ssa.

Lisätietoja: Raimo Antila ja Sirkku Saarikoski
sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
puhelin: 02951 63094 (Antila) ja 02951 63565 (Saarikoski)

4.2 Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (EU-OSHA)

Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (European Agency for Safety and Health at Work, EU-OSHA) on EU-komission alainen virasto Bilbaossa Espanjassa. Sen toimelksiantoja toteutetaan jäsenvaltioiden koordinaatiokeskusten (Focal Point) muodostaman verkoston avulla. Työterveyslaitos (TTL) on toiminut Suomen Focal Pointina (FOP) vuoden 2020 alusta lähtien.

Suomessa toimintaa ohjaa TTL:n johtama FOP-ohjausryhmä, jonka puheenjohtaja on kansainvälisten asioiden johtaja Kirsi Ahola ja sihteeri (ns. FOP Manager) vanhempi asiantuntija Taina Pääkkönen. STM:n edustaja on johtaja Liisa Hakala. STM hoitaa EU:ssa EU-OSHA:an liittyvät hallitusten väliset edustukset ja strategiset tehtävät.

EU-OSHA:n 2020–2022 kampanjan ”Terveellinen työ – TYÖN KEVENTÄMISEN KEI-NOT KÄYTTÖÖN!” kevään 2022 keskiössä ovat nuoret ja tuki- ja liikuntaelinhaasteet. Kampanjan puitteissa järjestetään viisi webinaaria. [Suomen kansalliselta kampanjasivulta](#) on lisätietoja kampanjasta sekä tapahtumista ja niihin ilmoittautumisesta. Sivuilta löytyy myös vinkkejä työn keventämiseen lyhyinä kirjoituksina ja videoina.

Suomesta on mukana hyvien käytäntöjen kilpailussa kaksi ehdotusta: Siun sote ja Suomen Nestlé Oy (Turku). EU-OSHA on julkaissut listan kansallisista esikarsinnan läpäisseistä ehdokkaista [linkissä](#).

[EU-OSHA:n internet-sivut](#)

[EU-OSHA:n kampanjasivut](#)

Muista EU-OSHA:n ajankohtaisista aiheista tiedotetaan www.ttl.fi/euosh -sivulla.

Työterveyslaitos viestii Twitterissä, LinkedInissä ja Facebookissa kerran viikossa EU-OSHA:n kampanjasta #terveellinentyö -tunnuksella. Keväällä 2022 TTL julkaisee nuorille suunnattuja viestejä instagramissa. TTL:n viesteissä EU-OSHA:n muista aiheista käytetään tunnusta #euosha.

Lisätietoja: Liisa Hakala, STM ja Taina Pääkkönen, TTL
sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi, etunimi.sukunimi@ttl.fi
puhelin: 02951 63566 (Hakala) ja 046 850 5075 (Pääkkönen)

4.3 Johtavien työsuojelutarkastajien komitea (SLIC)

Euroopan komission yhteydessä toimii EU:n Johtavien työsuojelutarkastajien komitea (Senior Labour Inspectors' Committee, SLIC). Suomen edustaja komiteassa on sosiaali- ja terveysministeriön työ- ja tasa-arvo-osastolta. Komitea kokoontuu kaksi kertaa vuodessa kulloisessa EU-puheenjohtajamaassa, mutta koronapandemian ajan kokoukset on pidetty videoneuvotteluina. Vuoden 2021 syyskokous pidettiin Slovenian puheenjohtajuuskaudella. Slovenian teemapäivän aiheena oli työsuojeluvalvonta koronapandemian aikana. Vuoden 2022 kevätkokous pidetään Ranskan puheenjohtajuuskaudella toukokuussa. Teemapäivän aiheena on työsuojeluvalvonnan vaikutavuus ja Suomi osallistuu valmisteluihin.

Komitealla on erilaisia työryhmiä ja verkostoja. Työryhmät ja niiden kokoonpanot uudistettiin vuonna 2021. Suomi on mukana neljässä työryhmässä ja neljässä alatyöryhmässä. Suomen edustajat ovat pääosin aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueilta. Näiden työryhmien tehtävät liittyvät yleisiin valvonta-asioihin, uusiin riskeihin, biologisiin tekijöihin, liikkuvien työntekijöiden työsuojeluun, kemikaaleihin sekä koneturvallisuuteen. Suomi osallistuu myös työsuojeluvalvonnan tiedonvaihtoverkoston SLIC-KSS, jossa viranomaiset voivat kysyä toisiltaan valvontaan liittyviä asioita.

Meneillään oleva SLIC:n valvontakampanja liittyy ergonomiaan ja kestää vuoden 2022 loppuun. Kampanja toteutetaan yhteistyössä Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston EU-OSHA:n kanssa. Suomessa tarkastukset käynnistyvät keväällä.

Muita komiteassa käsiteltäviä aiheita ovat mm. tarkastajanvaihto ja hyvien tarkastus- ja muiden käytäntöjen vaihto. Tarkastajanvaihto on ollut pysähdyksissä koronapandemian ajan. Suunnitellut työsuojeluhallintojen arvioinnit siirrettiin myös, mutta käynnissä on Tanskan arviointi, joka toteutetaan pilottina osittain etänä. Suomi osallistuu Tanskan, Slovenian ja Unkarin työsuojeluhallintojen arviointeihin.

Lisätietoja: Hannele Jurvelius ja Arto Teronen
sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
puhelin: 02951 63486 (Jurvelius) ja 02951 63493 (Teronen)

5 Euroopan työviranomainen (ELA)

Vuonna 2019 perustettu Euroopan työviranomainen ELA (European Labour Authority) <https://ela.europa.eu/> sijaitsee Slovakian Bratislavassa. ELA:n tavoitteena on varmistaa, että EU:n työvoiman liikkuvuutta ja sosiaaliturvan koordinoitua koskevia sääntöjä pannaan täytäntöön oikeudenmukaisella ja tehokkaalla tavalla. EU:n sääntöjen tehokas täytäntöönpano kaikissa jäsenvaltioissa edellyttää hyvää yhteistyötä ja tietojenvaihtoa toimivaltaisten kansallisten viranomaisten välillä sekä resursseja yhteisiin toimiin. ELA edistää EU-maiden yhteistyötä sekä muiden muassa koordinoi yhteisiä tarkastuksia, tekee analyyskejä ja riskinarvioiteja maiden rajat ylittävään työntekijöiden liikkuvuuteen liittyvistä asioista ja toimii sovittelijana EU-maiden välisissä riita-asioidissa. ELA myös tukee jäsenvaltioita pimeän työn torjunnassa.

ELA:n hallintoneuvosto vastaa työviranomaisen strategisesta ohjauksesta ja valvoo sen toimintaa. Nimetyt kansalliset asiantuntijat toimivat yhteistyötahoina ja viestinviejinä jäsenmaiden ja ELA:n välillä.

ELA:n toimintaa tukee jäsenmaissa toteutettava työohjelma ([Programming Document 2022-2024 including Annual Work Programme 2022](#)). Keskeiset työelämän ilmiöt, kuten kausi- ja alustatyö sekä kansainväliset tiekuljetukset ovat ELA:n viimeaikaisen toiminnan keskiössä.

Lisätietoja:

National Liaison Officer Finland: Riikka-Maria Turkia, ELA

Kokonaiskoordinaatio: Kimmo Ruth, TEM (Essi Rentola, STM)

Tiedonvälitys: Päivi Kantanen, TEM (Henna Huhtamäki, STM)

EURES (Eurooppalainen työnvälitysverkosto): Laura Perheentupa, TEM

Sosiaaliturva- ja vakuutusasiat: Essi Rentola, STM (Henna Huhtamäki, STM)

Pimeän työn torjunta: Päivi Kantanen, TEM

Työsuojelusidonnaiset asiat, työsuojeluhallinnon toimet pimeän työn torjunnassa: Kirsi Kyrkkö, STM

Jäsenmaiden välinen sovittelu, WG Mediation: Henna Huhtamäki, STM (Olli Sorainen, TEM)

Tarkastustoiminta, WG on Inspection, NordicBaltic yhteistyöhanke: Riku Rajamäki, Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Yhteystiedot: etunimi.sukunimi@ext.ec.europa.eu, etunimi.sukunimi@gov.fi, etunimi.sukunimi@avi.fi

[ELA website](#) (for Working Group/Management Board/Stakeholder group documents, reports and regulations on ELA, news and recruitment)

5.1 Pimeän työn vastainen eurooppalainen foorumi

Yksi Euroopan työviranomaisen (ELA) tehtävistä on tukea jäsenvaltioita pimeän työn torjunnassa. ELAan perustettiin vuonna 2021 pysyvä pimeän työn torjuntaa käsittelevä eurooppalainen foorumi ([European Platform tackling undeclared work](#)).

EU:n tasolla pimeällä työllä tarkoitetaan "kaikkia palkallista toimintaa, joka on luonteeltaan laillista, mutta jota ei ole ilmoitettu viranomaisille, kun otetaan huomioon jäsenvaltioiden sääntelyjärjestelmien erot". Pimeää työtä on kaikenlaisilla talouden aloilla sekä kansallisesti että rajojen yli.

Päävastuu pimeän työn torjumisesta on kansallisilla viranomaisilla. Tärkeitä toimijatahoja ovat työsuojeluviranomaiset, jotka käsittelevät työoloihin ja/tai työterveys- ja turvallisuusnormeihin liittyvää väärinkäyttöä, sosiaalivakuutusmaksupetoksia torjuvat sosiaaliturvatarkastukset ja veronkiertoa käsittelevät veroviranomaiset. Pimeän työn torjuntaan osallistuvat myös työmarkkinaosapuolet sekä tulliviranomaiset, maahanmuuttoviranomaiset, poliisi ja yleinen syyttäjä.

Pimeän työn torjunnan foorumin puitteissa tehtävää työtä ohjaa [työohjelma vuosille 2021–2022](#). Suomen kansallinen pimeän työn torjunnan verkosto tukee foorumille asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja tehtävien täyttämistä. Kansallisessa pimeän työn torjunnan verkostossa ovat edustettuina kaikki keskeisimmät tahot. Myös työmarkkinajärjestöjen osallistuminen torjuntatyöhän on tärkeää.

Suomessa pimeän työn torjunta on osa talousrikostorjuntaa. Moniviranomaisyhteistyö on keskeinen osa pimeän työn torjuntaa.

Lisätietoja: Ks. kohta 5 (ELA).